

සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාව - 2014

සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාවේ 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1969 අංක 12 දරන සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථා (සංශෝධන) පනත මඟින් සංශෝධිත සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථා පනතේ (126 අධිකාරය) 20(1) වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර සංස්ථාවේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000-1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදුකරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාළ වන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීමද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළවන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) හා (4) උපවගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් හා උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 අභිනකර මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලට ගැලපීම් කර තිබුණේ නම් අනුගාමී මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බොහෝමයක් මූලිකාංගවලට ප්‍රමාණාත්මක ලෙස බලපෑ හැකිව තිබුණි.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 අභිනකර මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවල වැදගත් බව හේතුවෙන් 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති වලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු නොකරන බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 සංස්ථාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම

සංස්ථාව 2000 වර්ෂයේ සිට 2013 වර්ෂය දක්වාම දිගින් දිගටම අලාභ ලැබීම හේතුවෙන් ඉකුත් වර්ෂයේ අවසානයට රු.7,710,099,424 ක සෘණ අගයක් දක්වා ශුද්ධ වත්කම් හීනවී පැවති අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සිදුකල වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය හේතුවෙන් ජනිත වූ රු. 5,780,204,145 ක් වූ ලාභය හේතුවෙන් ශුද්ධ වත්කම්හි සෘණ අගය රු. 2,213,886,674 ක් දක්වා අඩුවිය. එකතුව රු.4,397,000,000 ක දිගුකාලීන බැඳුම්කර වගකීමක් හා රු. 1,881,384,478 ක ජංගම වගකීම් පවතින බැවින් භාණ්ඩාගාරයේ හෝ රජයේ වෙනත් මූල්‍ය සහයක් නොමැතිව සංස්ථාව පවත්වාගෙන යාම පිළිබඳව අවිනිශ්චිතභාවයක් පවතින බව මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව පෙන්නුම් කෙරේ.

2.2.2 ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිති හා ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

(අ) ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිත 10

සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා සිදුකරනු ලබන අතර එහි උප සමාගම්වල මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා සිදුකරනු ලැබේ. 2012, 2013 වර්ෂවලදී හා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී , සංස්ථාවේ හා උපසමාගම්වල මූල්‍ය වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයේ බලපෑම ගැලපීම් කිරීමකින් තොරව ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර තිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 02

සංස්ථාව විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට රු.4,143,032 ක් වූ තොගය සම්බන්ධයෙන් භෞතික තොග සත්‍යාපනයක් සිදුකර ගුද්ධ උපලබ්ධි වටිනාකම හඳුනා ගෙන නොතිබුණු බැවින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වන ලද එම තොග වටිනාකම පිළිබඳව සෑහීමකට පත්විය නොහැකි විය.

2.2.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2014 වර්ෂයේ ආරම්භ කරන ලද “ ගමට සවිය සතොස බඩිය” ජංගම අලෙවි රථ ව්‍යාපෘතිය සඳහා වෙනම ගිණුම් පවත්වා ව්‍යාපෘතියෙන් වූ සමස්ත බලපෑම හඳුනා ගෙන ගිණුම්ගත කිරීම වෙනුවට සංස්ථාව විසින් අලෙවි රථ වෙත නිකුත් කළ භාණ්ඩවල වටිනාකම හා ඔවුන් විසින් සංස්ථාවට ආපසු භාරදුන් භාණ්ඩවල වටිනාකම අතර වෙනස රු. 140,730,116 ක් ආදායම ලෙස හඳුනා ගෙන තිබුණි.
- (ආ) 2006 වර්ෂයේදී මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් වෙළඳ ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම සඳහා ලබාදී තිබුණු රු.275,000,000 ක ණය මුදල ආපසු ගෙවීමට කටයුතු කර නොතිබුණු අතර, එය ආපසු ගෙවිය යුතු ණය ලෙස දැක්වීම වෙනුවට ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ සංවිතයට ඇතුළත් කර ගිණුම්වල දක්වා තිබුණි.
- (ඇ) 2014 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා උපවිත විගණන ගාස්තු ප්‍රමාණය වූ රු.8,847,374 ක් වෙනුවෙන් රු.3,860,592 ක් පමණක් ගෙවිය යුතු විගණන හා බදු උපදේශන ගාස්තු ලෙස මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ජංගම වගකීම් යටතේ දක්වා තිබුණි. ඒ අනුව රු.4,986,782 ක ජංගම වගකීම් සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් මඟහැරී තිබුණි.
- (ඈ) 2011 වර්ෂය වෙනුවෙන් වාර්ෂික බදු කුලී හා රටබීම බලපත්‍ර ගාස්තු වශයෙන් ලංකා සතොස සමාගමෙන් ලැබිය යුතු රු.71,381,640 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විටත් අයකර ගැනීමට හෝ බොල්ණය ප්‍රතිපාදනය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඉ) සංස්ථාව විසින් රාජ්‍ය බැංකුවකින් ලබාගත් කෙටිකාලීන ණය මුදල වෙනුවෙන් 2014 ජූනි 30 දිනට රු.155,058,221 ක් වූ ණය මුදලත්, ඒ සඳහා රු.39,444,946 ක උපවිත දඩ මුදලක් සහ රු.188,975,005 ක උපවිත ණය පොළියක් ගෙවිය යුතුව පවතින බව 2014 සැප්තැම්බර් 03 දිනැති රාජ්‍ය බැංකුවේ කළමනාකරුගේ ලිපිය පරිදි අනාවරණය වී තිබුණු අතර ඒ අනුව 2014 ඉදිරි හය මාසයට අදාළව ගණනය කළ හැකි පොළිය රු.11,678,242 ක් විය. එසේ වුවද මෙම ණය මුදල සහ ඒ මත වූ උපවිත දඩ මුදල් හා ණය පොළිය සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ගිණුම්ගත කිරීමට හෝ ගැලපීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඊ) සංස්ථාව 2002 වර්ෂයේදී රු.171,928,690 ක් සතොස සිල්ලර සමාගමේ ආයෝජනය කර තිබූ අතර එම සමාගම 2013 වර්ෂයේදී ඇවර කර තිබුණි.එහෙත් සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල තවදුරටත් එම ආයෝජන වටිනාකම දක්වා තිබුණි.

2.2.4 පැහැදිලි නොකළ වෙනස්කම්

සංස්ථාවෙන් වී අලෙවි මණ්ඩලයට ලැබිය යුතු රු.1,404,922,600 ක් වූ ශේෂයක් පවතින බවට වී අලෙවි මණ්ඩලයේ 2013 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන මගින් තහවුරු කර තිබුණද සංස්ථාවේ 2013 මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වී අලෙවි මණ්ඩලයට ගෙවිය යුතු අගය ලෙස දක්වා තිබුණේ රු.955,368,781 කි. වී අලෙවි මණ්ඩලයෙන් බදු කුලී, සහල් ව්‍යාපෘතියෙන් හා වෙනත් වශයෙන් සංස්ථාවට ලැබිය යුතු මුදල රු.37,415,169 ක් වූ අතර වී අලෙවි මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංස්ථාව වෙත ගෙවිය යුතු වටිනාකම වශයෙන් කිසිදු මුදලක් දක්වා නොතිබුණි. මෙම වෙනස්කම් නිරවුල් කරගැනීම සඳහා 2016 අගෝස්තු 30 වන විටත් කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.2.5 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

පහත සඳහන් ගණුදෙනු සම්බන්ධයෙන් සාක්ෂි ඉදිරිපත් නොවීම නිසා ඒවා විගණනයේදී සතුටුදායක ලෙස සන්නිරීක්ෂණය කිරීමට හෝ පිළිගැනීමට නොහැකි විය.

(අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන එකතු වටිනාකම රු. 508,343,750 ක් වූ ජංගම වත්කම් ගිණුම් ශේෂ 8 ක්, එකතු වටිනාකම රු.9,597,973,086 ක් වූ ජංගම හා ජංගම නොවන වගකීම් ගිණුම් ශේෂ 6 ක් හා වටිනාකම රු. 15 737,320 ක් වූ ආදායම් ගිණුම් ශේෂ සම්බන්ධයෙන් සාක්ෂි නොමැතිවීම.

(ආ) ජංගම වගකීම් යටතේ ගෙවිය යුතු වටිනාකම් ලෙස දැක්වෙන එකතු වටිනාකම රු.183,602,957 ක් වූ ගිණුම් ශේෂ 17 ක් නිශ්චිතව හඳුනාගැනීමට අදාළ තොරතුරු.

2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට එකතුව රු.951,269,114 ක් වූ වෙළඳ හා අනෙකුත් ලැබිය යුතු වටිනාකමින් රු.389,467,293 ක් හෙවත් සියයට 41 ක් අයකර ගැනීමට ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාමාර්ගයක් නොගෙන හානිකරණය සඳහා වෙන්කිරීම් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි.

2.4 නීති, රීති රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

1991 අංක 31 දරන සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථා (සංශෝධන) පනතේ 2.2 (අ) වගන්තිය අනුව සංස්ථාවේ මුදල් ආයෝජනය කළ හැක්කේ පවත්නා පොදු සමාගම්වල පමණක් වුවද ඊට පටහැනිව රු.10 ක කොටසක නාමික ආයෝජනයක් සිදුකර රාජ්‍ය පෞද්ගලික සමාගම් 02 ක් ස්ථාපිත කර සංස්ථාවෙන් වැටුප් ලබන නිලධාරීන් 04 දෙනෙකු සේවයේ යොදවා තිබුණි.

2.5 ප්‍රමාණවත් අධිකාර බලයකින් තහවුරු නොවූ ගණුදෙනු

සංස්ථාව විසින් නිසි අනුමැතියකින් තොරව ණය පදනම මත ඉකුත් වර්ෂ දෙකකදී රු.8,660,782 ක ටින් මාළු අලෙවි කර තිබුණි. එයින් රු.4,362,320 ක් 2016 අගෝස්තු 20 දින වන විටත් අය කර ගැනීමට සංස්ථාව අපොහොසත් වී තිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු. 310,874,332 ක උනන්දුවකින් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ උනන්දුවකින් රු.283,494,766 ක් විමෙන් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.27,379,566 ක උනන්දුවකින් වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කෙරුණි. දළ ලාභය රු.48,750,483 කින් වැඩිවී තිබුණද වී සහල් කිරීමේ ව්‍යාපෘතියෙන් ලද ලාභය හා වෙනත් ආදායම් පිළිවෙලින් රු.27,611,171 කින් හා රු. 14,098,915 කින් අඩුවීම හා පරිපාලන වියදම් රු. 34,023,656 කින් වැඩිවීම උනන්දුවකින් වැඩිවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබුණි.

3.2 සංස්ථාවට එරෙහිව හා සංස්ථාව විසින් ආරම්භ කර ඇති නෛතික සිද්ධි

ආයතන හා පුද්ගලයින් 37 දෙනෙකු විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විට සංස්ථාවට එරෙහිව රු.43,779,466 ක වන්දි ඉල්ලා නඩු පවරා තිබුණු අතර සංස්ථාව විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ඒ වෙනුවෙන් රු.3,483,122 ක වන්දි මුදලක් ගෙවා තිබුණි. තවද සංස්ථාව විසින් ආයතන හා පුද්ගලයින් 11 දෙනෙකුට එරෙහිව රු.79,721,967 ක මුදලක් ඉල්ලා නඩු පවරා තිබුණු අතර එමගින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.20,475,250 ක මුදලක් අයකර ගෙන තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ආරම්භ කර ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර තිබූ කාර්යයන් 3ක් ආරම්භ කිරීමට හෝ කටයුතු කර නොතිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ ස්ථාපිත කිරීමට සැලසුම් කර තිබූ “ආම් ජොස්” 08 කින් වර්ෂය තුළදී ආරම්භ කරන ලද සංඛ්‍යාව 01 ක් පමණක් විය. එසේම සමාලෝචිත වර්ෂයේ කේට්ටුකාරී සැලැස්මෙහි ඇතුළත් නොවූ හා අයවැය ප්‍රතිපාදන සලසා නොතිබූ කුඩා ලොරි රථ 100 ක් රු.145,308,000 ක පිරිවැයකට කල්බදු පදනම මත මිලදී ගෙන තිබුණි.

4.2 කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සංස්ථාව සතු අලෙවිසැල් හා ගබඩා ගොඩනැගිලි 32 ක් රාජ්‍ය සමාගමක් වන සී/ස ලංකා සනොස සමාගමට කුලී පදනම මත පවරා දී තිබුණු අතර, ගොඩනැගිලි කුලිය සම්බන්ධයෙන් රජයේ තක්සේරුකරුගේ වාර්තාවක් ලබාගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) සංස්ථාව විසින් තක්සේරු වටිනාකම රු.54,722,228 ක් වූ වත්කම් සී/ස ලංකා සනොස සමාගමට පවරාදී තිබුණු අතර, ඒ වෙනුවට මුදල් ලබා ගැනීමට හෝ සමාගමේ කොටස් ලබා ගැනීමට හෝ විධිමත් එකඟතාවයකට එළඹ නොතිබුණි.
- (ඇ) සංස්ථාව විසින් 1999 වර්ෂයේදී රු.9,923,710 ක් පෞද්ගලික සමාගමක ආයෝජනය කර තිබුණද එම සමාගම දිගින් දිගටම පාඩු ලැබීම මත 1999 සිට 2014 දක්වා කිසිදු ලාභාංශ මුදලක් ලැබී නොතිබුණි.

4.3 මනභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සංස්ථාව ස්ථාපිත පනතේ විධිවිධාන සලසා හෝ වෙනත් නීතියකින් ප්‍රතිපාදන සලසා නොතිබුණු හා සංස්ථාවේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලයේ ඇතුළත් නොවූ ක්‍රියාකාරී අධ්‍යක්ෂ තනතුරක් සඳහා 2011 වර්ෂයේදී බඳවා ගැනීම් සිදුකර තිබූ අතර 2011 වර්ෂයේ සිට 2016 මාර්තු 31 දින දක්වා රු.5,781,732 ක වැටුප් හා දීමනා ගෙවා තිබුණි.
- (ආ) ආහාර කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් ගබඩා 02 ක් කුලී පදනම මත ලබාගෙන එම දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතියකින් තොරව රු. 78,978,504 ක් වැය කර සංස්ථාව විසින් වී මෝල් 02 ක් ඉදිකර තිබුණි.

4.4 ආර්ථික නොවූ ගනුදෙනු

ගණකාධිකාරීවරුන් හතරදෙනෙකු සංස්ථාවේ සේවයේ යෙදී සිටියදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය මත 2012, 2013 හා 2014 වර්ෂවල මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සඳහා රු.1,843,980 ක් වරලත් ගණකාධිකාරී සමාගමක් වෙත ගෙවා තිබුණි.

4.5 ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ ගනුදෙනු

2003 වර්ෂයේදී සංස්ථාව ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම ආරම්භ වී තිබුණු අතර, 2003 දෙසැම්බර් 01 දිනට වාණිජ බැංකු 6 කට ගෙවිය යුතුව තිබුණු රු.මිලියන 5,493 ක් වූ ණය මුදලින් රු.මිලියන 4,397 ක් ගෙවා නිරවුල් කිරීමට වාණිජ බැංකු එකඟ කරවාගෙන ඒ වෙනුවෙන් වසර 13 කින් කල්පිරෙන භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර අදාළ වාණිජ බැංකු වෙත නිකුත් කර තිබුණි.

ඒ අනුව භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර වෙනුවෙන් භාණ්ඩාගාරයට ගෙවිය යුතු මුදල වන රු.මිලියන 4,397 සහ භාණ්ඩාගාරය විසින් සතොස රිටේල් සමාගමේ ණයහිමියන් හා වාණිජ බැංකු 03 කට ගෙවන ලද රු.මිලියන 200 ඇතුළුව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් දිනට භාණ්ඩාගාරයට ගෙවිය යුතු මුළු වගකීම් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල රු. මිලියන 4,597 ක් දක්වා තිබුණි.

මීට අදාළව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන දිනට භාණ්ඩාගාරයට ගෙවිය යුතු රු.3,453,793,134 ක් වූ බැඳුම්කර පොළී වගකීම “ සතොස බැඳුම්කර සඳහා ගෙවිය යුතු පොලිය ” නමින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ජංගම නොවන වගකීම් යටතේ දක්වා තිබුණි.

තවද මෙම ගෙවිය යුතු රු.මිලියන 4,597 න් රු.මිලියන 200 ක් භාණ්ඩාගාරය වෙත ලැබිය යුතු වටිනාකමක්ද යන්න භාණ්ඩාගාරය වෙතින් තහවුරු කරවා ගැනීමට කළමනාකාරිත්වය අපොහොසත් වී තිබුණු අතර අනෙකුත් ණයහිමියන් යටතේ ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම් ලෙස රු.66,363,460 ක් දැක්වීමෙන් ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ ගනුදෙනුව නිසි පරිදි හෙළිදරව් කර හෝ ගැලපීම් කර නොමැති බව පැහැදිලි වේ. මෙම ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ අගය සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ පොත් තැබීම් ලෙස දක්වා තිබුණි.

4.6 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) සංස්ථාවේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය කළමනාකරණ ශ්‍රේණියේ තනතුරු 20 දෙනෙකුගෙන්ද, කළමනාකරණ සහකාර මට්ටමේ 51 දෙනෙකුගෙන්ද, ප්‍රාථමික ශ්‍රේණියේ 245 දෙනෙකුගෙන්ද වශයෙන් මුළු 316 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට අතිරික්ත සේවක සංඛ්‍යාව 172 ක් හා පුරප්පාඩු සංඛ්‍යාව 26 ක් විය.

(ආ) 2012 වර්ෂය තුළ බඳවාගත් නිලධාරියෙකුට පවත්නා නීති රීති වලට පටහැනිව වැටුප් වර්ධක පිරිනැමීම නිසා සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ රු.159,390 ක් වැඩිපුර ගෙවා තිබුණු අතර එසේ 2012 වර්ෂයේ සිට 2016 මාර්තු 01 වන විට වැඩිපුර ගෙවූ වැටුප් ප්‍රමාණය රු.589,490 ක් විය.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 6.5.1 වගන්තිය ප්‍රකාරව ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් තුළ සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය වෙත 2016 මැයි 09 වන දින ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

5.2 සංයුක්ත සැලැස්ම

2014 පෙබරවාරි 17 දිනැති අංක 01/2014 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව සංස්ථාවේ දැක්ම හා මෙහෙවර ඉටුකර ගැනීම සඳහා 2013 සිට 2016 වර්ෂය දක්වා ආවරණය වන පරිදි සංයුක්ත සැලැස්මක් සකස් කර තිබුණද එය කාලානුරූපීව සමාලෝචනය කර නොතිබුණි.

5.3 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

2014 පෙබරවාරි 17 දිනැති අංක 01/2014 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළව ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පිළියෙල කර තිබුණද එහි මානව සම්පත් සංවර්ධන සැලැස්ම, ණය ආපසු ගෙවීමේ සැලැස්ම හා අභ්‍යන්තර විගණන සැලැස්ම ඇතුළත් කර නොතිබුණි.

5.4 අභ්‍යන්තර විගණනය

අභ්‍යන්තර විගණකවරයෙක් සංස්ථාවේ සිටියද ඔහුගේ සහාය කාර්ය මණ්ඩලය පත්කර නොතිබුණෙන් ප්‍රමාණවත් අභ්‍යන්තර විගණනයක් සංස්ථාව තුළ සිදුකර නොතිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ කිසිදු අභ්‍යන්තර විගණන විමසුමක් හෝ වාර්තාවක් විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

5.5 නොවිසඳී ඇති විගණන ඡේද

නොවිසඳී ඇති විගණන ඡේද පහත දැක්වේ.

විගණන වාර්තාවේ යොමුව	ඡේදය
-----	-----
(අ) 2011 - 4.2 ඡේදය	වටිනාකම රු.5,097,455 ක් වූ “බහළුම යන්ත්‍ර” 12 ක විදුලි මෝටර් අස්ථානගතවීම.
(ආ) 2011 - 4.8 ඡේදය	2006 සැප්තැම්බර් මාසයේදී සංස්ථාව විසින් ආනයනය කරන ලද රු.14,501,998 ක් වූ සහල් සැකසීම් යන්ත්‍ර 140 ක් 2016 අගෝස්තු 30 වන විටත් සංස්ථාව තුළ නිෂ්ක්‍රීයව පැවතීම.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අඩුපාඩු පිළිබඳව වරින් වර සංස්ථාවේ සභාපතිවරයා දැනුවත් කරන ලදී. ඒ අනුව පහත දැක්වෙන පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමුකළ යුතුය.

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍ර	නිරීක්ෂණ
-----	-----
(අ) ගිණුම්කරණය	(i) ලෙජර ගිණුම් සඳහා කේත අංක භාවිතා නොකිරීම. (ii) ජ'නල් වවුචර සඳහා සංලක්ෂයන් නිවැරදිව භාවිතා නොකිරීම. (iii) වවුචරයට අදාළ ආධාරක ලියවිලි නිසි පරිදි වවුචර සමඟ අමුණා නොතිබීම.
(ආ) තොග පාලනය	වාර්ෂිකව භෞතික තොග සමීක්ෂණයන් සිදු නොකිරීම හා තොගයෙහි වර්තමාන වටිනාකම ගණනය නොකිරීම.
(ඇ) බදුකුලී ආදායම් අයකර ගැනීම	හිඟහිටි බදුකුලී අයකර ගැනීමට ප්‍රමාණවත් පියවර නොගැනීම.
(ඈ) කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය	පුරප්පාඩු නොපිරවීම.